

Gröna Mobilister
Kornellgatan 18
256 68 Helsingborg
info@gronamobilister.se

Remissvar
Dnr Ju2025/01361
30 september 2025

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och
associationsrätt

Skickat till:
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L1@regeringskansliet.se

Remissvar från Gröna Mobilister gällande **promemorian Rätt att installera laddpunkt hemma** **(Ds 2025:13)**

Om Gröna Mobilister

Gröna Mobilister är en ideell förening som verkar för en mobilitet som är anpassad till planetens gränser och global rättvisa. Vi vill stärka människors livskvalitet i städer och på landsbygd. Gröna Mobilister företräder inget särintresse när det gäller fordon, drivmedel eller val av mobilitetslösningar.

Gröna Mobilister är tacksamma för möjligheten att lämna synpunkter på denna remiss, och vi bistår gärna Justitiedepartementet i det fortsatta arbetet för att uppnå ett hållbart transportsystem.

Bakgrund och förväntad effekt

Utredningen bedömer att den föreslagna lagstiftningen på en principiell nivå kommer att ge hyresgäster den rätt att installera laddningspunkter som de tidigare saknat. På kort sikt förväntas dock lagstiftningen ha ett begränsat genomslag, främst på grund av ekonomiska faktorer som höga priser för elfordon, laddinfrastruktur och elektricitet. På längre sikt kan lagstiftningen få större genomslag om dessa priser minskar och investeringar i laddinfrastruktur bedöms vara mer lönsamma.

Möjligheten till hemmaladdning är central för att fler ska äga och köra elbil. Över 90% av laddningen av personbilar sker hemma, vilket understryker vikten av att

göra hemma-laddning tillgänglig för alla boende, inklusive de i flerbostadshus. Villa- och småhusägare har redan rätt att installera laddningspunkter på sina parkeringsplatser, men för boende i flerbostadshus krävs samtycke från den som upplåter parkeringsplatsen.

Energimyndigheten och Trafikanalys har tidigare föreslagit utredningar om en s.k. "right to charge" eller "right to plug". Dessa förslag ingår i revideringen av direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD). Lagstiftningen är nödvändig för att uppfylla EPBD-kraven och komma till rätta med dagens begränsningar för boende att installera laddningspunkter. På kort sikt antas dock genomslaget vara begränsat på grund av, bland annat, ekonomiska osäkerhetsfaktorer.

Synpunkter

Tekniska frågor

Det framgår inte tydligt vad som händer med en laddpunkt om den boende flyttar - vem äger den och vem finansierar fortsatt underhåll? Det kan även vara viktigt att säkerställa viss enhetlighet i en parkeringsanläggning för att undvika ineffektivitet och otydlighet i bland annat ansvarsfrågor kopplat till laddplatserna på sikt.

Konsumentperspektivet

Ur ett konsumentperspektiv är lagstiftningen en möjliggörare för elektrifiering, även om effekten inte är omedelbar. Hyresgäster kan använda denna lagstiftning som ett påtryckningsmedel mot fastighetsägare.

Omställningen till ett hållbart transportsystem

För att nå en effektiv elektrifiering krävs att flera andra faktorer faller på plats, inklusive policyer, skatter och subventioner. Även förändrade resebeteenden och en övergång till aktiv och kollektiv mobilitet är viktigt i omställningen till ett transportsystem och samhälle som främjar hållbar mobilitet för alla.

En aspekt som är värd att ha i åtanke är hur rätten att installera laddplatser påverkar nyttjandet av befintliga parkeringsanläggningar. I vissa delar av bostadsbeståndet är parkeringsanläggningarna överdimensionerade jämfört med efterfrågan på parkeringsplatser. Samnyttjande av parkeringsplatser lyfts ofta som en strategi för att reducera antalet parkeringsplatser inom en fastighet, samtidigt som ytor för andra funktioner kan tillskapas.

Lagstiftningen om rätt att installera laddpunkt hemma riskerar att skapa en situation där parkeringsplatser blir låsta till specifika personer och deras

laddstolpar, vilket gör att det kan bli svårt att ta bort eller omfördela dessa platser i framtiden. Det är viktigt att överväga hur man kan balansera konsumenträtten att ladda sina fordon med behovet av att främja flexibilitet och samnyttjande av parkeringsytor för att bidra till en ökad hållbar mobilitet.

Önskemål

1. *Klargör ägandeskapet:* Det bör framgå tydligt vem som äger och ansvarar för laddpunkten om en boende flyttar.
2. *Se över möjligheter att säkerställa enhetlighet:* Fastighetsägare bör ha en standardiserad plan för installation av laddpunkter för att undvika ineffektivitet och säkerhetsproblem.
3. *Främja samnyttjande:* Det bör finnas incitament för att dela laddningsplatser för att undvika överdimensionering av parkeringsanläggningar.

För Gröna Mobilister

Jesper Johansson, ordförande

Ludwig von Werder, styrelseledamot